

KODEKS KORPORATIVNOG UPRAVLJANJA

Ugostiteljsko-turističkog akcionarskog društva “Sloga” Užice

P R E D L O G

Na osnovu člana 368. Zakona o privrednim društvima ("Sl. glasnik RS" br. 36/2011. i 99/2011.) i člana 29. Statuta UT AD "Sloga" Užice, Skupština Društva na sednici održanoj dana _____ godine, donela je sledeći

KODEKS KORPORATIVNOG UPRAVLJANJA Ugostiteljsko-turističkog akcionarskog društva "Sloga" Užice

I. UVODNE ODREDBE-CILJEVI I OSNOVNA NAČELA

Član 1.

UT AD "Sloga" Užice se razvija i deluje u skladu sa dobrom praksom korporativnog upravljanja te nastoji svojom poslovnom strategijom, poslovnom politikom, ključnim internim aktima i poslovnom praksom doprineti transparentnom i efikasnom poslovanju i kvalitetnijim vezama sa poslovnom sredinom u kojoj deluje.

Cilj ovog Kodeksa je uspostaviti visoke standarde korporativnog upravljanja i transparentnosti poslovanja Društva radi olakšanja pristupa kapitalu uz niže troškove, s obzirom da su jasno definisane procedure korporativnog upravljanja koje se temelje na prepoznatljivim međunarodnim standardima jedan od osnovnih kriterijuma za donošenje odluke o investiranju, te se dobrim i odgovornim upravljanjem, te nadziranjem poslovnih i upravljačkih funkcija Društva štite u prvom redu investitori, a zatim i drugi nosioci interesa.

Usvajanjem Kodeksa korporativnog upravljanja UT AD "Sloga" Užice u daljem tekstu Društvo definiše principe rada organa koji upravljaju Društvom, odnose Društva sa akcionarima, sa postojećim i potencijalnim investitorima, poslovnim partnerima, eksternom revizijom i ostalim subjektima na slobodnom tržištu, a sve u cilju poboljšanja poslovanja, razvoja i rasta Društva na dobrobit akcionara, tako da se utvrdjenim principima obezbede mehanizmi za određivanje ciljeva Društva, sredstva za njihovu realizaciju i praćenje efekta da se stvori trajan i konzistentan sistem kontrole rada uprave Društva i zaštite investitori, da se korišćenje resursa Društva učini efikasnijem i da se učvrsti poverenje u poslovanje i rad Društva.

Ciljevi i načela korporativnog upravljanja Društva izvode se iz sledećih principa:

- poslovanje u skladu s važećim propisima,
- zadovoljavanje najviših standarda kroz organizaciju poslovanja i primena savremenih poslovnih načela u svim aktivnostima i odnosima Društva u svim područjima rada,
- primena priznatih međunarodnih smernica i ugradnja istih u poslovnu praksu i procedure Društva.

Osnovna načela ovog Kodeksa su:

- zaštita prava akcionara,
- jasno razradjene procedure za rad uprave i drugih organa i struktura koje donose važne odluke,
- transparentnost poslovanja
- izbegavanje sukoba interesa
- efikasan unutrašnji nadzor
- efikasan sistem odgovornosti.

Član 2.

Kodeks Korporativnog upravljanja je uskladjen sa Zakonom, Osnivačkim aktom, Statutom i drugim opštim aktima Društva.

Članovi organa i svi zaposleni u društvu imaju obavezu da se pridržavaju principa korporativnog upravljanja sadržanih u ovom Kodeksu.

Kodeks predstavlja dopunu važećoj zakonskoj regulativi i nijedno pravilo ne ukida zakonske odredbe koje isto pitanje uređuje drugačije.

Član 3.

Odbor direktora Društva će povremeno tokom godine, razmotriti Kodeks korporativnog upravljanja i njegovu primenu, oceniti uskladjenost sa najboljom praksom i u slučaju potrebe izvršiti izmene i dopune, koje će učiniti dostupne javnosti i svim zaposlenima u Društvu.

Član 4.

Društvo će, u okvirima regulisanim Zakonom, Osnivačkim aktom i Statutom doprineti, odnosno obezbediti da akcionari ostvaruju sledeća prava na:

- sigurne metode registracije vlasništva na akcijama;
- slobodan prenos akcija;
- blagovremeno i istinito informisanje o radu Društva;
- učešće i glasanje na Skupštini akcionara;
- odlučivanje o izboru i razrešenju članova Odbora direktora i utvrđivanju naknada za njihov rad;
- učešće u dobiti Društva.

Član 5.

Društvo će obezbediti akcionarima da budu blagovremeno, istinito i dovoljno informisani o pitanjima značajnim za rad društva i to:

- izmenama Statuta Društva;
- novim emisijama i izdavanju novih akcija;
- raspologanja imovinom Društva veće vrednosti;
- ostalim vanrednim transakcijama, što uključuje i odluke o statusnim promenama i prestanku Društva.

Član 6.

Kako bi se obezbedilo efektivno učešće i glasanje akcionara na skupštini akcionara u skladu sa Zakonom, Osnivačkim aktom i Statutom, Društvo će omogućiti akcionarima da blagovremeno dobiju informacije o:

- datumu, mestu i dnevnom redu Skupštine, kao i o predlozima odluka i drugim pisanim materijalima koji predstavljaju osnov za odlučivanje na skupštini.
- mogućnostima da postavljaju pitanja upravi Društva, uključujući i pitanja vezana za reviziju finansijskih izveštaja i o mogućnostima da traže da se pojedina pitanja uključe u dnevni red skupštine u skladu sa Zakonom, Osnivačkim aktom i Statutom Društva

Društvo će omogućiti glasanje akcionara na skupštini lično ili u odsustvu, s tim da glasovi imaju istu važnost, bez obzira da li su dati lično ili u odsustvu.

Član 7.

Društvo će omogućiti akcionarima da dobiju informacije o strukturi vlasništva nad osnovnim kapitalom Društva.

Društvo će obelodaniti sve aranžmane koji pojedinim akcionarima daju mogućnost da steknu stepen kontrole nesrazmeran njihovom učešću u kapitalu.

Član 8.

Sve akcije iste klase daju akcionarima ista prava.

Društvo će svim potencijalnim investitorima omogućiti informisanje o pravima iz akcija svake klase i svake emisije i to pre kupovine tih akcija.

Društvo će u skladu sa Zakonom, Osnivačkim aktom i Statutom Društva omogućiti manjinskim akcionarima prava na njihovu zaštitu, pogotovu na zaštitu od zloupotreba većinskih akcionara.

Društvo će na jednostavan i efikasan način obezbediti mogućnost akcionarima da glasaju preko punomoćnika i to tako da se prilikom glasanja manifestuje njihova prava volja.

Član 9.

Društvo neće postavljati prepreke za prekogranično glasanje akcionara koji imaju sedišta u inostranstvu.

Član 10.

Društvo svojim aktima reguliše pravila za sazivanje i odlučivanje na Skupštini akcionara, u skladu sa zakonom, tako da se ovim pravilima obezbedi ravnopravan tretman svih akcionara.

Prebrojavanje glasova će se obaviti u skladu sa Zakonom, Osnivačkim aktom i Statutom, na transparentan, tačan i brz način, što će, u slučaju potrebe biti obezbedjeno i elektronskom podrškom, a društvo će obezbediti nadzor i uvid manjinskih akcionara i prebrojavanje glasova.

Član 11.

Društvo zabranjuje i stalno će sprečavati nedozvoljena trgovanja akcijama na osnovu poverljivih informacija (insajderske informacije) kao i moguće zloupotrebe koje se zasnivaju na međusobnom poslovanju.

II. DUŽNOST UPRAVE

Član 12.

Uprava Društva vodi poslove društva samostalno i na sopstvenu odgovornost te donosi sve odluke isključivo prema sopstvenoj proceni. U vođenju poslovanja Društva, uprava obavlja poslove definisane zakonom, statutom i drugim internim aktima, u skladu sa odredbama ovog kodeksa.

Postojanje saglasnosti ili upustva drugih organa društva ne isključuje odgovornost uprave za vođenje poslovanja pažnjom dobrog privrednika.

Uprava je dužna uvek delovati isključivo i u korist društva i akcionara, vodeći računa o interesima zaposlenih i šire zajednice, s ciljem povećanja vrednosti društva.

Članovi uprave će težiti najvećoj mogućoj nezavisnosti u odnosu na pojedine akcionare, grupe akcionara ili nosioce interesa, te moraju biti svesni, da jednom imenovani, odgovaraju svim akcionarima društva.

Ako je član uprave izložen pritisku ili ograničenjima od strane akcionara kojima se utiče na obavljanje njegovih dužnosti, dužan je uprkos tome zauzeti nezavisno stanovište prilikom glasanja, odnosno donošenja odluka, ili dati ostavku, zavisno o tome što okolnosti nalažu.

Članovi uprave mogu, kada se za to ukaže potreba, tražiti savete stručnjaka (pravnih savetnika, revizora, poreskih i kadrovskih stručnjaka) kako bi dobili određene savete o važnim pitanjima.

Članovi Odbora direktora Društva dužni su da u obavljanju svojih dužnosti postupaju savesno, u dobroj veri, sa pažnjom dobrog privrednika u interesu Društva i njegovih akcionara.

Članovi Odbora direktora Društva dužni su da objektivno i samostalno prosudjuju o poslovima društva i da se na efikasan način posvete obavljanju funkcija Odbora direktora.

Članovi Odbora direktora Društva, kao i drugi rukovodioci ili zaposleni dužni su da Društvu bez odlaganja obelodane da li imaju sukob interesa u bilo kom pravnom poslu, transakciji u koje Društvo stupa ili o kome odlučuju organi Društva.

Članovi Odbora direktora koji u obavljanju svojih dužnosti postupaju savesno u dobroj veri, sa pažnjom dobrog privrednika u interesu Društva i njegovih akcionara i koji svoje procene zasnivaju na svim dostupnim informacijama i mišljenjima lica stručnih za odgovarajuću oblast, oslobadaju se odgovornosti za štetu koja iz takvog delovanja i procene nastane za Društvo.

Član 13.

Članovi Odbora direktora Društva delovaće na osnovu celovitih informacija, u dobroj nameri, sa dužnom pažnjom i brigom, i u najboljem interesu Društva i akcionara.

U slučajevima da odluke Odbora direktora mogu na različit način uticati na različite grupe akcionara, Odbor će sve akcionare tretirati pravično.

Odbor direktora će primenjivati visoke moralne standarde postavljene Kodeksom poslovne etike, vodeći računa o interesima svih zainteresovanih strana.

Odbor direktora će pored drugih funkcija koje su Zakonom, Osnivačkim aktom i Statutom predviđene kao delokrug njegovog rada, vršiti i ključne funkcije kao što su:

- razmatranje i vođenje korporativne strategije, definisanje poslovnih politika i godišnji biznis planova, politike rizika, određivanje ciljanih rezultata, kao i nadziranje velikih kapitalnih izdataka, preuzimanje drugih privrednih društava i prodaja imovine,
- praćenje primene principa korporativnog upravljanja i vršenje potrebnih izmena Kodeksa,
- učešće pri izboru ključnih rukovodioca, nagrađivanju i praćenju i u slučaju potrebe zameni drugih ključnih rukovodilaca, kao i nadzoru nad pripremom planova za ključne rukovodioce,

- uskladjivanje nagradjivanja ključnih rukovodilaca sa dugoročnim ciljevima Društva i ciljevima njenih akcionara.
- obezbedjivanje formalnog i transparentnog procesa predlaganja i izbora članova odbora direktora,
- praćenje i upravljanje eventualnim sukobima interesa između menadžmenta, članova odbora direktora i akcionara uključujući nenamensko korišćenje imovine Društva i zloupotrebe u transakcijama povezanih lica,
- obezbedjenje integriteta sistema računovostvenog i finasijskog izveštavanja Društva, uključujući nezavisnu reviziju i postojanje odgovarajućih sistema kontrole, a naročito sistema za upravljanje rizikom, finasijsku i operativnu kontrolu, i poštovanje zakona i odgovarajućih standarda,
- nadziranje procesa obelodanjivanja podataka i komuniciranja.

Član 14.

Odbor direktora imaće mogućnosti da objektivno i samostalno prosudjuje o korporativnim poslovima:

- Odbor direktora će razmatrati dodeljivanje onih zadataka gde postoji mogućnost sukoba interesa neizvršnim članovima odbora koji nisu izvršni rukovodioci a sposobni su da donose nezavisne sudove,
- pri formiranju komisija Odbor direktora će definisati i obelodaniti njihova ovlašćenja, sastav i radnu proceduru,
- članovi odbora će na se na efikasan način posvetiti svojim obavezama.

Društvo će obezbediti da članovi Odbora direktora, kao bi mogli da ispunjavaju svoje obaveze, imaju pristup tačnim, relevantnim i blagovremenim informacijama.

Član 15.

Odbor direktora će, ne zanemarujući ostala pitanja, naročito paziti na postojanje sukoba interesa u pitanjima donošenja investicionih odluka, obezbedjenje integriteta sistema računovostvenog i finasijskog izveštavanja, odobravanja transakcija sa povezanim licima, predlaganja i odredjivanja naknada i nagrada za rad članova odbora.

Sukob interesa postoji kod člana uprave, koji nije neutralan u odnosu na predmet odlučivanja ili se iz činjenice njegove povezanosti sa drugim društvima, licima ili poslovima može pretpostaviti da može imati interese koji nisu istovremeno nužno i interesi društva što može uticati na donošenje odluke na osnovu interesa ili sklonosti koji se nužno ne podudaraju sa interesima društva.

Članovi uprave, ne smeju donositi odluke na osnovu ličnih interesa ili na osnovu interesa lica sa kojima imaju bliske odnose.

III.ULOGA ZAINTERESOVANIH STRANA U KORPORATIVNOM UPRAVLJANJU

Član 16.

Društvo će poštovati prava akcionara, investitora i svih drugih zainteresovanih strana, utvrđena zakonom ili zajedničkim sporazumom.

Društvo će razvijati mehanizme kojima će se kroz učešće zaposlenih poboljšati rezultati Društva.

Član 17.

Društvo će zainteresovanim stranama koje učestvuju u procesu korporativnog upravljanja obezbediti pravovremen i redovan pristup, relevantnim, potrebnim i pouzdanim informacijama na način predviđen Zakonom i aktima Društva.

Uprava Društva je dužna investitorima učiniti dostupnim uravnotežene podatke koji se odnose i na pozitivne i na negativne strane poslovanja društva, kako bi se na taj način omogućilo investitorima da na ispravan način razumeju i procene stanje društva, te na osnovu tako prikupljenih podataka donesu odluku o svojim ulaganjima.

Investitori će uvek imati mogućnost u pisanom obliku zatražiti i pravovremeno dobiti relevantne podatke od uprave društva ili od lica u društvu zadužena za odnose s investitorima.

Uprava Društva pritom ne sme davati informacije ili odgovarati na postavljena pitanja samo kao ispunjenje obaveze, već informacije treba davati samoinicijativno te, ukoliko smatra da je to svrsishodno i potrebno za razumevanje odgovora, i preko zatraženog opsega, s obzirom da kvalitetna razmena podataka, naročito kad je spontana, jasna i brza, vodi atmosferi poverenja između investitora i organa društva.

Društvo će omogućiti akcionarima, članovima organa, drugim rukovodiocima, zaposlenima, poslovnim partnerima i drugim zainteresovanim subjektima da Odboru direktora slobodno daju informacije o nezakonitij ili neetičkoj praksi, a da zbog toga njihova prava ne budu ugrožena.

IV. OBELODANJIVANJE PODATAKA I TRANSPARENTNOST

Član 18.

Društvo će obelodaniti podatke od značaja za poslovanje i to one koji najmanje obuhvataju:

- finasijske i poslovne rezultate Društva;
- ciljeve Društva;
- značajno vlasništvo nad akcijama i pravo glasa;
- politiku naknada za članove Odbora direktora; informacije o članovima odbora direktora, uključujući njihove kvalifikacije, proces odabira, članstvo u odborima direktora drugih društava, kao i to da li ih odbor direktora smatra nezavisnim;
- transakcijama sa povezanim licima;
- predvidive faktore rizika.
- pitanja koja se odnose na zaposlene i druge zainteresovane strane;
- strukturu i politiku upravljanja, naročito sadržaj svih akata, pravila i politike korporativnog upravljanja i proces primene.

Druge informacije koje mogu uticati na cenu akcija Društva.

Član 19.

Društvo će ove informacije obelodaniti u skladu sa propisima o tržištu hartija od vrednosti i izveštavanja javnih društava, propisima o računovodstvu i reviziji, računovodstvenim standardima, pravilima tržišta hartija od vrednosti na koje je Društvo uključeno i drugim propisima.

Društvo će informacije obelodanjivati blagovremeno i na način koji obezbeđuje ravnopravnost i ekonomičnost u pristupu informacijama i koji u skladu sa Zakonom i internim aktima Društva predstavljaju poslovnu tajnu.

Član 20.

Društvo će za reviziju finansijskih izveštaja angažovati nezavisnog, kompetentnog, kvalifikovanog i međunarodno priznatog revizora sa ciljem da se akcionarima, Upravi i zainteresovanim investitorima pruži objektivna i potpuna informacija o tome da li finansijski izveštaji pružaju istinutu i verodostojnu sliku o poslovanju Društva.

Društvo je svesno značaja i uloge revizije za uspešnost korporacijskog upravljanja i zakonitost, te transparentnost u odvijanju svih poslovnih procesa u društvu.

Društvo je dužno imati nezavisne revizore kao važan instrument korporacijskog upravljanja, kao bi se osiguralo da finansijski izveštaji adekvatno odražavaju stvarno stanje društva u celini.

Nezavisnim spoljnim revizorom će se smatrati revizor koji nije vlasnički ili interesno povezan s društvom te ne pruža, sam ili putem povezanih lica, nikakve druge usluge društvu.

Nezavisni spoljni revizori su dužni, na što jasniji mogući način i nedvosmisleno izraziti svoje mišljenje o tome da li finansijski izveštaji koja priprema uprava adekvatno odražavaju stanje kapitala i finansijsko stanje društva te rezultate za određeno vremensko razdoblje.

V.SUZBIJANJE I SPREČAVANJE KORUPCIJE I PODMIĆIVANJA

Član 21.

Društvo zabranjuje korupciju i podmićivanje u svom poslovanju i obavezuje se da preko svojih organa (Skupština, Odbor direktora), drugih rukovodilaca, ali i postupanjem svih zaposlenih, u skladu sa ovlašćenjima, preduzimati mere za sprečavanje korupcije i podmićivanja.

Društvo pod merama za suzbijanje i sprečavanja korupcije podrazumeva objavljivanje principa, obuku i informisanje zaposlenih i konsultante, posrednike i druge davaoce intelektualnih usluga o ovim principima i najboljoj praksi, obelodanjivanjem informacija, pokretanje odgovarajućih pravnih postupaka (gradjanskih, krivičnih ili upravnih) za utvrđivanje odgovornosti za korupciju i za povraćaj sredstava i naknadu štete, razrešenje ili opoziv članova organa, utvrđivanje odgovornosti za povredu radne obaveze od strane zaposlenih.

ZAPOSLENI

Član 22.

Društvo obezbeđuje svim svojim zaposlenima ravnopravan tretman u skladu sa Zakonom i opštim aktima Društva zasnovanim na zakonu.

Društvo će sprečavati i suzbijati svaki oblik diskriminacije zaposlenih i u tom cilju će preko svojih organa saradivati sa zakonitim predstavnicima organizacija zaposlenih.

Član 23.

Zaposleni u Društvu su dužni da obavljaju svoje poslove na principima lojalnosti Društvu, postupajući u interesu Društva, u skladu sa zakonom, drugim propisima i aktima Društva.

Zaposleni u Društvu, ali i članovi organa Društva i akcionari, čuvaće podatke koji predstavljaju poslovnu tajnu Društva u skladu sa aktima Društva zasnovanim na Zakonu i te podatke neće saopštavati trećim licima, osim u slučajevima i na način predviđen Zakonom i aktima Društva.

Zaposleni u Društvu će se u obavljanju svojih poslova obavezno uzdržavati od obaveštavanja konkurencije na bilo koji način o cenama, načinu njihovog formiranja, zatim od dogovora sa konkurencijom o cenama, podeli tržišta, o kupcima i o drugim pitanjima koja utiču na položaj Društva na tržištu, kao i od saopštavanja privilegovanih informacija o trećim licima.

Zaposleni u Društvu neće kupcima nuditi cene niže od utvrdjenih aktima Društva, izuzev po odobrenju Odbora direktora, niti će kupcima saopštavati informacije ili činiti druge pogodnosti kojima se dovode u povlašćeni položaj u odnosu na druge kupce.

VI.POSLOVNA ETIKA

Član 24.

Društvo, njegovi organi i svi drugi zaposleni i spoljni saradnici koji nastupaju u ime i ili za račun Društva dužni su da se u poslovanju rukovode načelima poslovne etike, a naročito:

- profesionalnim obavljanjem poslovne delatnosti;
- savesnim i potpunim preuzimanjem i izvršavanjem obaveza i odgovornosti;
- obavljanjem privredne delatnosti na način kojim se ne ugrožava profesionalni ugled Društva;
- korišćenjem dopuštenih sredstava za postizanje poslovnih ciljeva;
- poštovanjem propisa o nespojivim poslovima;
- čuvanjem poslovne tajne;
- izbegavanjem sukoba između ličnih i interesa privrednih subjekata;
- obavljanje poslovnih aktivnosti u interesu Društva i njegovih akcionara;
- obavljanje poslovnih aktivnosti koje povećavaju vrednost kapitala društva;
- uzdržavanjem od korišćenja političkog uticaja ili pritiska radi ostvarivanja poslovnih ciljeva;
- rešavanjem sporova sa poslovnim partnerima putem pregovora ili posredovanja, uz nastojanje da se nastave poslovni odnosi;
- poštovanje prava intelektualne svojine;
- obavljanjem poslovne politike u skladu sa sa propisima o zaštiti i unapređenju životne sredine;
- uvažavanjem standarda poslovne etike i doprinos afirmaciji morala u poslovnim odnosima.

VII.KOMUNIKACIJE SA JAVNOŠĆU

Član 25.

Komunikacija Društva sa javnošću odvija se u skladu sa Zakonom, aktima Komisije za hartije od vrednosti, pravilima organizovanog tržišta na koje je Društvo uključeno i internim aktima društva.

Komunikacija Društva sa javnošću se odvija na principima istinosti, tačnosti, potpunosti podataka, blagovremenosti, jednake dostupnosti, jačanja poverenja i ekonomičnosti.

VII. ZAVRŠNE ODREDBE

Član 26.

O primeni ovog Kodeksa stara se Odbor direktora Društva. Svi članovi organa Društva i svi zaposleni u Društvu dužni su da se pridržavaju principa sadržanih u ovom Kodeksu.

Za izmene i dopune Kodeksa Korporativnog upravljanja nadležan je Odbor direktora Društva.

Odbor direktora društva će sve buduće izmene i dopune Kodeksa Korporativnog upravljanja vršiti na osnovu analize regulatornog okruženja, prakse i primeni Kodeksa i potreba za unapređenjem korporativnog upravljanja.

IX. OBJAVLJIVANJA PODATAKA O PRIDRŽAVANJU ODREDBA KODEKSA

Član 27.

U svom godišnjem izveštaju o poslovanju UT AD "Sloga" će na propisanom obrascu navesti da li se pridržavalo svih preporuka navedenih u ovom Kodeksu.

Ovaj Kodeks i njegove preporuke se temelje na principu „postupi i objasni“, tj. ukoliko društvo odstupa ili ne primenjuje neku od preporuka ovog Kodeksa, mora u godišnjem izveštaju dati objašnjenje zbog čega je do neprimene ili odstupanja došlo.

PRESEDNIK SKUPŠTINE
